

y ta falta de sentiments humans, es deu haver negat á concedirte fills, ignoras lo que es l'amor paternal, ignoras lo que son els sentiments més grans del home.

Tal volta per pervers y depravat pel vici poca falta 't farà carèixer de tals sentiments.

Escolta, miserable: tingasho per entés; ells y nosaltres et fem responsable de tot el mal que has comés y que sobre d'ells caigui y puga caure un altre dia, com el que á nosaltres ens has fet y pugui resultar un altre dia.

Que 't cridarán y et cridarem á comptes, no ho dubtis; aquí ó al infern ahont siguis et trovarem y respondrás del mal que has fet.

Escolta, miserable: recordat d'aquella formació de Junta en la Unió Lliberal; recordat que 'ns trepitjares nostres drets; recordat que sens respectar nostra dignitat y essent arcalde feres la alcaldada més denigrant que puga imaginar-se.

Escolta, miserable: recordat que fins trepitjant la firma y sello del Governador civil, que per garantir els Reglaments y Estatuts de dita societat ostenta, introduhires allí la forsa armada y municipal per fer un atropell, per trepitjar dignitats que valen més que la teva, per expropiar nostres drets deixantnos sense ni defensar, com es just y cabal entre homes que tenen dignitat, honra y senderi.

¿Estás satisfet de ta obra, miserable?

¿Es just ó injust que en el seu degut temps en toquis las consecuencias?

Las tocarás; la nostra dignitat ens ho exigeix:

Si la TRONADA ha aparegut, tu, tu sols, per las tevas arbitrietats, en tens la culpa y per més que la presó de nostres volguts companys siga per la denuncia á un article anti-catòlich, tot Granollers sap que es una excusa, un recurs pera provar de fer desaparèixer el tal periòdich, que no desapareixerá, per arbitrietats que contra ell se cometin, puig compta ab la honradesa de personas que valen, porque en ell s'encarnan casi todas las aspiracions d'un poble. Tot Granollers sap quins foren els que anaren á Barcelona pera fer denunciar l'article de marras y tothom sap vostres propòsits.

Escolta, miserable: per tu 's feren las arbitrarias detencions de dos més, del obrer Boltó, que res té que veure ab LA TRONADA, que sols cumplía un encàrrech que li feren; com també la detenció d'un altre obrer que per pura casualitat ó per miras particulars vingué ab ell.

Escolta, miserable: si tu obrares per dar gust al caciquisme que avuy t'ampara, un altre dia uns altres poden obrar per

gust de defensar sa honra trepitjada, sos drets robats y sa dignitat.

Al temps per testimoni, y entretant

¡A LA BARRA!

UN NÚMERO D'EXPULSATS

La segona

Ja tenim la segona.

Pero corretjada y aumentada.

L'article titulat «De Cristo» ha merescut els honors del llapis de color, y pel tal nosaltres (Torroella y Clar-i-net) havem sigut engarjolats, processats y otras hierbas, demanantnos per la llibertat provisional la friolera de TRES MIL pessetonas per cada hú. Total MIL DOSCENTS drets, justos y cabals. ¡Quién los tuviera! Si 'ns haguessin demanat un parell de pelas, ben buscadas potser las hauríam trobat; pro ¡SIS MIL! fills, ni de memoria.

Creyem que nostres corresponsals y suscriptors de fora no reberen el número passat. Un altre dia será.

Segons ens han dit varis visitants, vingué 'l valiente ex-picador... de toros, exactor, ex-autor dramátich, ex... ¡ex! no sé qué més y actual cabo de policia Memento per detenir an en Bolto y Anglada, aquest últim que devia venir de Barcelona per curiositat ó per assumpto particular, quins després de passsr una nit al calabós y dia y nit á la presó incomunicats, després de prestadas declaracions han sigut posats en llibertat provisional... sense las sis mil pessetas de dipòsit. Els números de LA TRONADA passada, crech que 'l célebre ex... tantas cosas Memento sap ahont paran.

Per are estem bons y satisfets; tant el senyor jutge instructor com tots ens han tractat molt més bé de lo que 'ns figuravam; ens han tancat, sí, pero un dia ó altre surtirem, ¡no 'ls ho sembla, malehida cacicalla, que un dia ó altre tindrem el GUST de saludarlos?

Tenim conciencia de lo que fem, ferma convicció, rahó de sobras y ganas de lluytar fins deixarhi la pell, com las serps; més, molt més tenint com tenim lo més sá de la població que 'ns alenta, que 'ns ajuda é incondicionalment se 'ns posa al nostre costat.

De lo demés, al temps.

ELS DOS ENGABIATS

Presó de Granollers, 18 Juliol de 1904.

Drets del escriptor

Per tranquilitat d'uns quants pobres d'esperit, que 'ls-e sembla que 'ns han de fusellar, copiem y traduhim del follet *AL-*

mas honradas lo que ab el mencionat epígrafe conté, y es:

«Segons els articles 11 y 13 de la Constitució vigent, podem emetre judicis històrichs y crítichs de tota classe lliurement y professar las opinions que tinguem per convenient. Quantas lleys penals, canónicas, civils ó de qualsevol índole que hi pugui haver en oposició al códich fonamental del Estat, no tenen cap valor.

La secció 3.ª de la Audiencia de Madrid declaró legal la impugnació dels dogmas de las religions positivas, consagrant la llibertat de crítica pera 'l llibre, el periòdich, y la paraula enrahonada, dictant absolució á don Sebastiá Ayala.

La Audiencia de la Coruña absolgué unas poesías gallegas de Curros Enríquez, que foren denunciadas com contrarias á la fé ortodoxa.

El Tribunal Suprem absolgué á D. Manel Sevilla y á altres per sas opinions en meterias relligiosas, desestimant acorts dels Tribunals inferiors.

Las materias históricas, críticas, filosóficas, científicas, económicas, sociales, lliurepensadoras y de todas classes, s'ensenyan en las cátedras y bibliotecas del Estat, á fi de que tots ens il-lustrem ab ellas é ilustrem als demés. Ensenyar al que no sap, fou sempre una obra de misericordia.

Sobre las lleys, códichs, ciencias y costums dels pobles, están sempre la Lley Natural y els drets que aquesta 'ns concedeix.—*Manel Navarro Murillo.*»

Per la copia y traducció,

FRANCISCO JANER BOIX

Garjola de Granollers.

El caciquismo en danza

Tal es la emprendida por nuestro trust cacicato, en contra la publicación del valiente y defensor semanario LA TRONADA, de esta localidad, pues en vista que por la parte que habían emprendido en denuncias no nos amedrentaban y la actitud luchadora y fuerte que se va sosteniendo, acabarían por perder el poco prestigio que tienen, han acudido á su política favorita, la política rastrera, la que solo pueden usar los *aparaches*, la política de la idolenca, la de la amenaza con la miseria, indigna de todo hombre que tenga sentido común; vosotros los que propaláis por mesas de café que está en vuestra mano la publicación de los semanarios de esta villa, estáis un error.

Vosotros, con vuestras maquinaciones indignas, podréis que en la imprenta A ó en la B no se confeccione nuestro semanario, pues lo tendréis hasta que haya publicado todos vuestros actos viles y despóticos; lo tendréis hasta que el peso de